

Assumpció Català, el primer telescopio español en femenino

Ribas^{1,2}, S. J.; Olarte², S.; Balaguer-Núñez², L.; Figueras², F.; Paredes², J.M.; Rull¹, J.; Masana², E.; et al.

¹Parc Astronòmic Montsec, Consell Comarcal de la Noguera

²Departament d'Astronomia i Meteorologia, Universitat de Barcelona, ICCUB (IEEC-UB)

Maria Assumpció Català nació en Barcelona el 14 de julio de 1925. Pese al clima hostil de la guerra civil y de la posguerra, logró abrirse camino en un mundo científico académico reservado hasta entonces a los hombres.

En 1971 se convirtió en la primera mujer que obtenía un doctorado en matemáticas en Barcelona y en 1974 en la primera astrónoma profesora numeraria de la universidad española.

Tributo a la primera astrónoma profesora numeraria de la universidad española.

TELESCOPI ASSUMPCIÓ CATALÀ

Aquesta exposició ret homenatge a la primera profesora numeraria astronoma en una universitat de l'Estat espanyol.

El telescopi instal·lat a l'Observatori de l'Àger (Montsec) duu el seu nom, cosa que el converteix en el primer telescopi amb el nom d'una dona en tot el territori espanyol.

Maria Assumpció Català (1925-2009)

Participa activament en l'Any Científic Internacional (1975), una iniciativa coordinada que permet, entre d'altres, el llançament del primer satèl·lit espanyol i el desenvolupament de la redacció dels catàlegs de Van Allen. L'any 1977 presenta la seva tesi doctoral en el camp de l'astrofísica galàctica, titulada Contribució al estudi de la dinàmica de les estrelles en sistemes a través d'observacions.

L'any 1971 esdevé la primera dona que obté un doctorat de Matemàtiques a la Universitat de Barcelona.

Assumpció Català

Hiag buscar una carrera en la feixada astronòmica, vaig trobar matemàtiques, que també m'agrada. En la meua memòria [...] hi ha molts projectes que van començar a la Universitat, però que es van acabar fora de les seues parets, la meua de quart, la meua de cinquè...

El Parc Astronòmic Montsec

M. A. Català, investigadora

La seua carrera d'investigació va començar en l'Institut de Ciències de l'Observació de l'Observatori de l'Àger (Montsec) i posteriorment a l'Observatori de l'Àger (Montsec). Paral·lelament treballa en la divisió de sistemes espacials, amb especialment, dedicada a la nostra galàxia.

El món d'Orion, si existís, seria determinant per definir el flux de cometes en el sistema solar. Actualment, s'estudia la possibilitat d'enviar una missió per detectar-lo.

Pionera en l'estudi del Sol

Estudis d'astronomia àrab

La principal feina científica de la Dra. Català és la investigació de les taques solars, els detalls observables més concrets del nostre astro. L'ús dels telescopis permet determinar la velocitat de rotació del Sol i la seua vida d'activitat. A més, les observacions es realitzen en el rang visible de la radiació electromagnètica i s'emmagatzemen en fotografies i registres, sobre plaques de vidre i, després, sobre pel·lícula.

Una part de l'herència científica de l'Institut solar es redueix a l'observació i de rang 2 generada a la part més activa de la seua atmosfera. Aquesta radiació té una durada de dies de rotació i es pot observar en satèl·lits i plataformes espacials. Les observacions actuals permeten fer prediccions de les tempestes solars, i per tant, del temps espacial, de la seua influència sobre la Terra i les missions espacials.

Les dades han canviat molt, per exemple, els aparats d'observació astronòmica. Quan ja heu observat el Sol, heu trobat fotografies d'altres que ens permeten a partir de les seues dades i analitzar l'evolució del Sol. Ara no hi ha cap telescopi que ens permeti continuar al cel del Sol i permet fotografies, estudiar les taques.

Assumpció Català

Entre els segles d'el 1890 es troba un tractat de paper molt important en el desenvolupament de l'astronomia. No es va limitar a descriure els objectes celestials, sinó que també es van fer una sèrie de mesures i altres grups d'observacions originals com ara la comparació d'observacions, la creació i perfeccionament d'equips de mesura paral·lels, equidistants, quadrants, etc. i el desenvolupament de les taules astronòmiques.

El desenvolupament de les taules astronòmiques i les revisions i correccions constants a les taules ptolemiques.

La Dra. Català va ser membre de: la comissió de Matemàtiques de l'Institut de Ciències de l'Observació de l'Àger (Montsec) i de l'Institut de Ciències de l'Observació de l'Àger (Montsec) i de l'Institut de Ciències de l'Observació de l'Àger (Montsec) i de l'Institut de Ciències de l'Observació de l'Àger (Montsec).

Rindiendo homenaje a nuestra profesora y compañera, en marzo de 2016 se inauguró el Telescopio Assumpció Català en el Centre d'Observació de l'Univers (Àger, Lleida) gestionado por el Consell Comarcal de la Noguera.

Este telescopio aula, pionero en Europa, es un reflector Dall-Kirham de 50 cm, diseñado para que, de forma simultánea, 70 personas observen, aprendan y disfruten del cielo del Montsec.

El telescopio ha sido financiado por el Pla de Foment Territorial de Turisme del Dep. d'Empresa i Ocupació y el Programa LEADER del Dep. d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya. Han financiado la exposición el Parc Astronòmic Montsec, el Institut de Ciències del Cosmos, el Dep. d'Astronomia i Meteorologia de la UB, la Comissió d'Igualtat de la UB, y el Institut d'Estudis Espacials de Catalunya. Ha colaborado la Sociedad Española de Astronomía.

La exposición itinerante "Telescopi Assumpció Català" se ha diseñado para mostrar a través de su legado la impresionante evolución de la astronomía en nuestro país en las últimas décadas.

Estas potentes herramientas de divulgación sirven para rendir homenaje a quien fue una gran profesional de la astronomía, una docente extraordinaria y, a partir de ahora, la primera mujer en dar nombre a un telescopio en territorio español.